

PROGRAM ZAPEWNIENIA I POPRAWY JAKOŚCI AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

**PROWADZONEGO W STAROSTWIE
POWIATOWYM
W LIPNIE**

**I JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH
POWIATU LIPNOWSKIEGO**

LIPNO 2013

Niniejszy Programu Zapewnienia i Poprawy Jakości Audytu Wewnętrznego opracowano na podstawie *Międzynarodowych Standardów Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego – Standard 1300: „Zarządzający audytem wewnętrznym musi opracować i realizować program zapewnienia i poprawy jakości, obejmujący wszystkie aspekty działalności audytu wewnętrznego”*.

Celem opracowania i stosowania Programu jest zapewnienie, że audyt wewnętrzny:

- Działa zgodnie z ustanowioną Kartą audytu, a tym samym zgodnie ze Standardami, Definicją audytu wewnętrznego oraz Kodeksem etyki;
- Działa w sposób skuteczny i wydajny;
- Jest postrzegany jako przysparzający wartości dodanej i usprawniający funkcjonowanie organizacji.

SPIS TREŚCI

1. Podstawowe informacje	4
1.1. Cel i zakres programu	4
1.2. Odpowiedzialność audytora wewnętrznego	4

1.2.1. Oceny wewnętrzne	4
1.2.2. Oceny zewnętrzne	5
2. Wyniki Programu Zapewnienia i Poprawy Jakości	5
2.1. Przekazywanie wyników	5
2.2. Działania monitorujące	5
2.3. Użycie formuły	6
2.4. Wartość dodana audytu wewnętrznego	6

1. Podstawowe informacje

1.1. Cel i zakres programu

Program Zapewnienia i Poprawy Jakości jest integralną częścią zarządzania audytem wewnętrznym i stanowi podstawę do oceny czy działalność audytu jest zgodna z Definicją audytu wewnętrznego, Standardami a także czy audytor stosuje Kodeks Etyki. Służy również ocenie wydajności i skuteczności audytu wewnętrznego. Wskazuje ewentualne możliwości poprawy w powyższym zakresie.

Podstawą funkcjonowania Programu Zapewnienia i Poprawy Jakości jest przeprowadzanie ocen obejmujących następujące aspekty:

- zgodność z Definicją audytu wewnętrznego, Kodeksem Etyki i Standardami;
- adekwatność Karty Audytu Wewnętrznego, zasad i procedur audytu wewnętrznego;
- wkład audytu wewnętrznego w ład organizacyjny, zarządzania ryzykiem i kontroli;
- zgodność z obowiązującym prawem i regulacjami wewnętrznymi;
- skuteczność działań usprawniających i stosowania dobrych praktyk;
- zakres przysporzenia wartości dodanej oraz usprawnienia działalności operacyjnej organizacji.

1.2. Odpowiedzialność audytora wewnętrznego

W celu odpowiedniego funkcjonowania Programu Zapewnienia i Poprawy Jakości Audytor Wewnętrzny podejmuje wszelkie niezbędne działania organizacyjne, mające na celu zapewnienie funkcjonowania, istotnych z punktu widzenia standardów jakości, mechanizmów kontrolnych służących osiągnięciu założonych celów audytu wewnętrznego.

Wdrożenie standardów jakości odbywa się poprzez: sporządzanie rocznych planów audytu wewnętrznego oraz sprawozdań z wykonania planu audytu, oceny wewnętrzne i zewnętrzne.

1.2.1. Oceny wewnętrzne

Oceny wewnętrzne obejmują bieżące monitorowanie działalności audytu wewnętrznego i przeglądy okresowe przeprowadzone w drodze samooceny.

Bieżące monitorowanie składa się z zasad, procedur i praktyk służących nadzorowi i pomiarowi działalności audytu wewnętrznego. Do bieżącego monitorowania służą następujące narzędzia:

- listy kontrolne weryfikujące zgodność pracy audytora wewnętrznego z przyjętymi procedurami;

- ankiety poaudytowe stanowiące informację zwrotną od pracowników komórek audytowanych;
- regularny przegląd dokumentacji roboczej audytu (akt bieżących);
- monitoring realizacji planu audytu będący elementem zarządzania czasem;
- analizy innych wskaźników działalności audytu (np. cykl audytu, przyjęte zalecenia).

Przeglądy okresowe są wykonywane w celu weryfikacji zgodności audytu wewnętrznego z Kartą Audytu Wewnętrznego, Standardami, Definicją i Kodeksem Etyki. Służą także weryfikacji skuteczności i wydajności audytu wewnętrznego. Do okresowych przeglądów służą następujące narzędzia:

- samoocena przeprowadzana co najmniej raz w roku przez audytora wewnętrznego;
- ankiety kierowane do pracowników komórek audytowanych;
- analiza ryzyka związanego z realizacją celów zawartych w rocznym planie audytu;
- przegląd dokumentacji roboczej audytu (akta bieżące) pod kątem zgodności z ustanowionymi zasadami i procedurami oraz ze Standardami;
- przegląd wskaźników wydajności działalności audytu wewnętrznego oraz analiza porównawcza w zakresie stosowania dobrych praktyk – punktem odniesienia są informacje uzyskane na zewnątrz organizacji, np. informacje upowszechniane przez Ministerstwo Finansów, zasoby i usługi doradcze IIA, itp.;
- okresowe sprawozdania z działalności i realizacji audytu dla Starosty Lipnowskiego.

1.2.2. Oceny zewnętrzne

Zgodnie ze Standardem 1312 – „Oceny zewnętrzne muszą być przeprowadzane co najmniej raz na pięć lat przez wykwalifikowaną, niezależną osobę lub zespół spoza organizacji”.

2. Wyniki Programu Zapewnienia i Poprawy Jakości

2.1. Przekazywanie wyników

Audytora wewnętrznego powinien przynajmniej raz w roku przekazywać Staroście Lipnowskiemu informacje o wszystkich działaniach podjętych w ramach Programu Zapewnienia i Poprawy Jakości. Informacja musi zawierać wyniki ocen i plany działań naprawczych.

2.2. Działania monitorujące

Audytora wewnętrznego wdraża odpowiednie działania monitorujące w celu zapewnienia, że zalecenia zawarte w sprawozdaniu z oceny Programu Zapewnienia i Poprawy Jakości oraz działania określone na ich podstawie zostaną wprowadzone w rozsądnym terminie.

Informacje o podjętych działaniach naprawczych muszą być udokumentowane, a następnie przekazane Staroście Lipnowskiemu.

2.3. Użycie formuły

Użycie formuły „Zgodny z Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej audytu wewnętrznego” wymaga uzyskania wyników Programu Zapewnienia i Poprawy Jakości dających racjonalne zapewnienie, że audyt wewnętrzny funkcjonuje zgodnie ze Standardami, Definicją oraz Kodeksem Etyki. Wyniki muszą pochodzić z przeprowadzonych ocen wewnętrznych i zewnętrznych. Deklaracja zgodności nie jest możliwa bez przeprowadzonej w ciągu pięciu lat oceny zewnętrznej oraz bez przeprowadzenia wszystkich zalecanych wcześniej usprawnień w celu usunięcia wykrytych znaczących niezgodności. Przed zastosowaniem formuły zalecane jest uzyskanie potwierdzenia wykonania zaleceń u osób, które wykryły niezgodności w trakcie przeprowadzanych wcześniej ocen.

2.4. Wartość dodana audytu wewnętrznego

Ocena audytu wewnętrznego pod kątem uzyskanej wartości dodanej dla organizacji i usprawnienie jej działalności operacyjnej jest jednym z podstawowych celów podejmowanych

w ramach Programu Zapewnienia i Poprawy Jakości. Miernikami, które określają poziom usług audytu wewnętrznego są:

- badanie poziomu satysfakcji (ankiety poaudytowe);
- ilość wniosków kierownictwa o pomoc lub wsparcie przy zarządzaniu procesami ładu organizacyjnego, zarządzania ryzykiem lub kontroli (świadczenie usług doradczych);
- ocena stopnia wdrożenia dobrych praktyk i nowatorskich rozwiązań i procedur w zakresie funkcjonowania komórki ds. audytu wewnętrznego;
- ilość zaakceptowanych zaleceń w stosunku do ilości zaleceń wydanych;
- ilość wdrożonych zaleceń w stosunku do zaleceń zaakceptowanych.